

АНОТАЦІЯ ВИБІРКОВОЇ НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ «Геоботаніка»

1. Галузь знань: 09 Біологія
2. Спеціальність: 091 Біологія
3. Освітня програма (Біологія)
4. Рівень вищої освіти: перший (бакалаврський)
5. Назва дисципліни: Геоботаніка.
6. Статус дисципліни: варіативна.
7. Кількість кредитів: 3. Модулів – 2. Всього 90 академічних годин; лекцій 18 годин, лабораторних занять 18 годин, самостійної роботи 58 годин.
8. Попередні умови для вивчення: дисципліни: Геоботаніка тісно пов'язана з біогеографією, ботанікою та екологією рослин, загальною екологією, фізіологією рослин, ґрунтознавством, географією, геохімією, математичними методами в біології та іншими науками. Вона є варіативною загальнобіологічною дисципліною та займає важливе місце в процесі підготовки майбутніх біологів для проведення та організації біологічних досліджень території тощо. Варіативна навчальна дисципліна «Геоботаніка» є теоретичною базою ряду біологічних дисциплін, а також є необхідною для фахівців в галузі охорони навколишнього середовища і природокористування.
9. Опис дисципліни (мета, завдання, результати, зміст і структура, форми контролю):

Мета навчального курсу «Геоботаніка» визначається метою освітньо-професійної програми (ОПП) підготовки бакалаврів спеціальності 091 «Біологія», що сприяє формуванню інтегрованої динамічної комбінації знань і умінь для вивчення студентами закономірностей організації рослинних угруповань, фітоценозів, рослинності України і світу, та факторами, які впливають на їх організацію, формуванням рослинного угруповання та його динамікою, основними підходами до класифікації рослинності, класифікацією по домінантах та еколого-флористичною класифікацією (система БраунБланке), короткою характеристикою вищих одиниць (класів і порядків) рослинності України.

Основне завдання вивчення дисципліни: основним завданням курсу «Геоботаніка» є ознайомлення студентів із закономірностями організації рослинних угруповань, фітоценозів та факторами, які впливають на їх організацію, ознаками рослинного угруповання та їх динамікою, основними підходами до класифікації рослинності, класифікацією по домінантах та еколого-флористичною класифікацією (система Браун-Бланке), короткою характеристикою вищих одиниць (класів і порядків) рослинності України, визначення рослинного покриву як важливого природного ресурсу, фіксування його сучасного стану та аналіз тенденцій розвитку за геоботанічними картами, які дозволяють встановлювати потенційні можливості рослинного покриву.

Завдання вивчення дисципліни:

Теоретичні – сформуванню у студентів систему знань про теоретичні положення і закономірності фітоценології, флористичні і ценотичні особливості фітоценозів, їх динаміку, основні підходи до класифікації рослинних

угруповань, еколого-флористичну класифікацію (систему Браун-Бланке), характеристику вищих одиниць (класів і порядків) рослинності України.

Практичні – виробити у студентів навички виділяти фітоценози, досліджувати їх динаміку, використовувати основні підходи до класифікації рослинних угруповань, екологофлористичну класифікацію (систему Браун-Бланке), вміти класифікувати фітоценози Результати навчання:

Програмними результатами навчання є:

Знання:

- володіє методами сучасних природничих наук; математичними методами аналізу та опису фізичних, хімічних та біологічних процесів та систем;
- володіє біологічною термінологією і номенклатурою, розуміти основні концепцій, теорій та загальної структури біологічної науки;
- розуміє взаємозв'язок фізики, хімії та біології в структурі природничих наук та з іншими науками, їх роль в прискоренні темпів науково-технічного прогресу; історію визначних винаходів в області техніки, пов'язаних з використанням законів природи; вплив теоретичних знань в області природничих наук на зміни в технології виробництва і перебудові виробничих циклів;
- розуміє стратегії сталого розвитку та сутності взаємозв'язків між природним середовищем і людиною;

Когнітивні уміння і навички з предметної області Інтегрує методи емпіричного та теоретичного рівнів дослідження; розуміє можливості сучасних наукових методів пізнання природи й володіє ними на рівні, необхідному для вирішення науково-дослідних завдань та проблем діяльності вчителя природничих наук, біології;

Практичні навички з предметної області:

- володіє навичками культури мислення, толерантності ведення наукових дискусій, відповідальності за результати дослідження;
- виявляє здатність обирати, використовувати раціональні алгоритми, методи, прийоми та способи складання та розв'язування задач з біології; володіння методиками навчання складати і розв'язувати задачі з біології, в тому числі інтегрованого змісту;
- виявляє здатність будувати математичні моделі явищ та процесів природи; вміння проводити біологічні дослідження, аналізувати результати, формулювати висновки;

Зміст і структура: курс складається з 2 модулів і 7 тем:

Змістовий модуль 1. Рослинність, рослинне угруповання, фітоценоз та їх властивості

Тема 1. Геоботаніка – система знань про рослинний покрив.

Тема 2. Фітоценоз як одиниця рослинного покриву.

Тема 3. Структура рослинних угруповань, фітоценозів, агроценозів.

Тема 4. Геоботанічний опис – структура та методика виконання.

Змістовий модуль 2. Динаміка та класифікація рослинності

Тема 1. Динаміка і класифікація рослинності.

Тема 2. Рослинність України.

Тема 3. Практичне використання геоботанічної інформації

Базова (основна) література

1. Якубенко Б.Є., Попович С.Ю., Григорюк І.П., Мельничук М.Д. Геоботаніка: тлумачний словник. Навчальний посібник. – К.: Фітосоціоцентр, 2011. – 420 с.
2. Соломаха В. А. Синтаксономія рослинності України. Третє наближення / В. А. Соломаха. – К. : Фітосоціоцентр, 2008. – 296 с.
3. Екофлора України. Т. 1–3, 5, 6 / Відп. ред. Я. П. Дідух. – К. : Фітосоціоцентр, 2000, 2002, 2004, 2007, 2010.
4. Зелена книга України. Рідкісні і такі, що перебувають під загрозою зникнення, та типові природні рослинні угруповання, які підлягають охороні / Під. заг. ред. Я. П. Дідуха. – К. : Альтерпрес, 2009. – 448 с.
5. Григора І. М. Рослинність України (еколого-ценотичний, флористичний та географічний нарис) / І. М. Григора, В. А. Соломаха. – Київ : Фітосоціоцентр, 2005. – 452 с.
6. Миркин Б.М., Наумова, Соломещ В.Г. Современная наука о растительности. – М.: Логос, 2001. – 264 с

З робочою програмою та силабусом навчальної дисципліни можна ознайомитись на кафедрі біології, здоров'я людини та фізичної терапії.

Очні консультації: понеділок з 13.00 до 15.00.

Он лайн- консультації: середа з 11.00 до 13.00.

E-mail: chaika_45@ukr.net